

Тема 6. Оборонний бій механізованого відділення

Заняття 2. Механізоване відділення в оборонному бою

1. Робота командира відділення щодо прийняття рішення.
2. Організація безпосередньої охорони і системи вогню в обороні.
3. Управління механізованим відділенням під час оборонного бою.

1. **Бойовий статут Сухопутних військ. Частина 3. Взвод (відділення, екіпаж). - ГУБП СВ, К.:, 2016.**
2. **Тактика загальновійськових підрозділів /Романенко О.П., Шарий В.І., Варюхін В.О. та інші.-К.: АЗСУ, 1998.**
3. **Тактика (Батальйон, рота). Підручник. Одеса, ОІСВ, 1997.**
4. **Підручник сержанта механізованих військ. – К.МОУ, 2006.**

Отримавши завдання на перехід до оборони в умовах відсутності зіткнення з противником командир відділення повинен:

організувати підготовку відділення до виконання завдання;
вивести відділення на вказану позицію, організувати безпосередню охорону;

вказати основну і запасну вогневі позиції для БМП (БТР), кулеметника, гранатометника і місця для стрільби стрільцям
визначити порядок дій відділення і завдання підлеглим;

провести бойовий розрахунок; віддати бойовий наказ.

Надалі він організовує інженерне обладнання і маскування позиції, готує дані для ведення вогню вдень і вночі, складає картку вогню відділення, керує підготовкою відділення до дій та у встановлений час доповідає командирі взводу про готовність до бою.

Під час переходу до оборони в умовах безпосереднього зіткнення з противником командир відділення після захоплення (заняття) і закріплення зазначеного (вигідного) рубежу:

- усвідомлює завдання;
- оцінює обстановку;
- проводить (уточнює) бойовий розрахунок і визначає завдання підлеглим;
- ставить завдання особовому складу;
- організовує спостереження, систему вогню, взаємодію та інженерне обладнання позиції.

У бойовому наказі під час постановки завдань особовому складу командир механізованого відділення вказує:

всьому відділенню – позицію, смугу вогню і додатковий сектор обстрілу, порядок спостереження і ведення вогню по наземним і повітряним цілям, місця відділення в ділянках зосередженого вогню взводу;

кулеметнику, гранатометнику, стрільцям – основні та запасні (тимчасові) вогневі позиції (стрільцям – місця для стрільби), основні і додаткові сектори обстрілу з кожної позиції; завдання щодо відбиття атаки противника і знищення противника, який увірвався на бойову позицію або обходить; порядок обладнання позицій (місць) і зміни в ході бою;

бойовим групам (якщо вони створюються) – склад, старшого групи, місце (основне і запасне) на позиції відділення, смугу вогню і додатковий сектор обстрілу з кожного; порядок їх обладнання і зміни в ході бою;

екіпажу БМП (БТР) – основні та запасні (тимчасову) вогневі позиції для бойової машини, основний і додатковий сектори обстрілу з кожної з них; укриття; завдання щодо відбиття атаки противника і знищення його броньованих цілей; порядок обладнання позиції; механіку-водію (водію), крім того, – порядок зміни і маршрут виходу на запасну (тимчасову) вогневу позицію, порядок спостереження і коректування вогню.

У разі призначення БМП для дій у якості кочуючого вогневого засобу, її екіпажу вказуються завдання, маршрут руху, декілька вогневих позицій, порядок їх зміни та дій після виконання завдання.

Після отримання завдання і зайняття бойової позиції особовий склад відділення приступає до її інженерного обладнання, яке здійснюється за визначеними чергами.

Якщо для відриття траншеї застосовувалась землерийна машина, командир відділення організовує дообладнання позиції, яке включає: очистку берми, обладнання бійниць, відривання чарунок і площадок для ведення вогню, обладнання захисних козирків, ніш для бойових і господарських запасів, обладнання перекритої щілини (бліндажа), відхожого місця, розширених ділянок траншей, а також підсилення стінок на ділянках з нестійким ґрунтом.

Після підготовки даних для стрільби, створення необхідних запасів боєприпасів і проведення інженерних робіт, командир відділення складає **картку вогню відділення.**

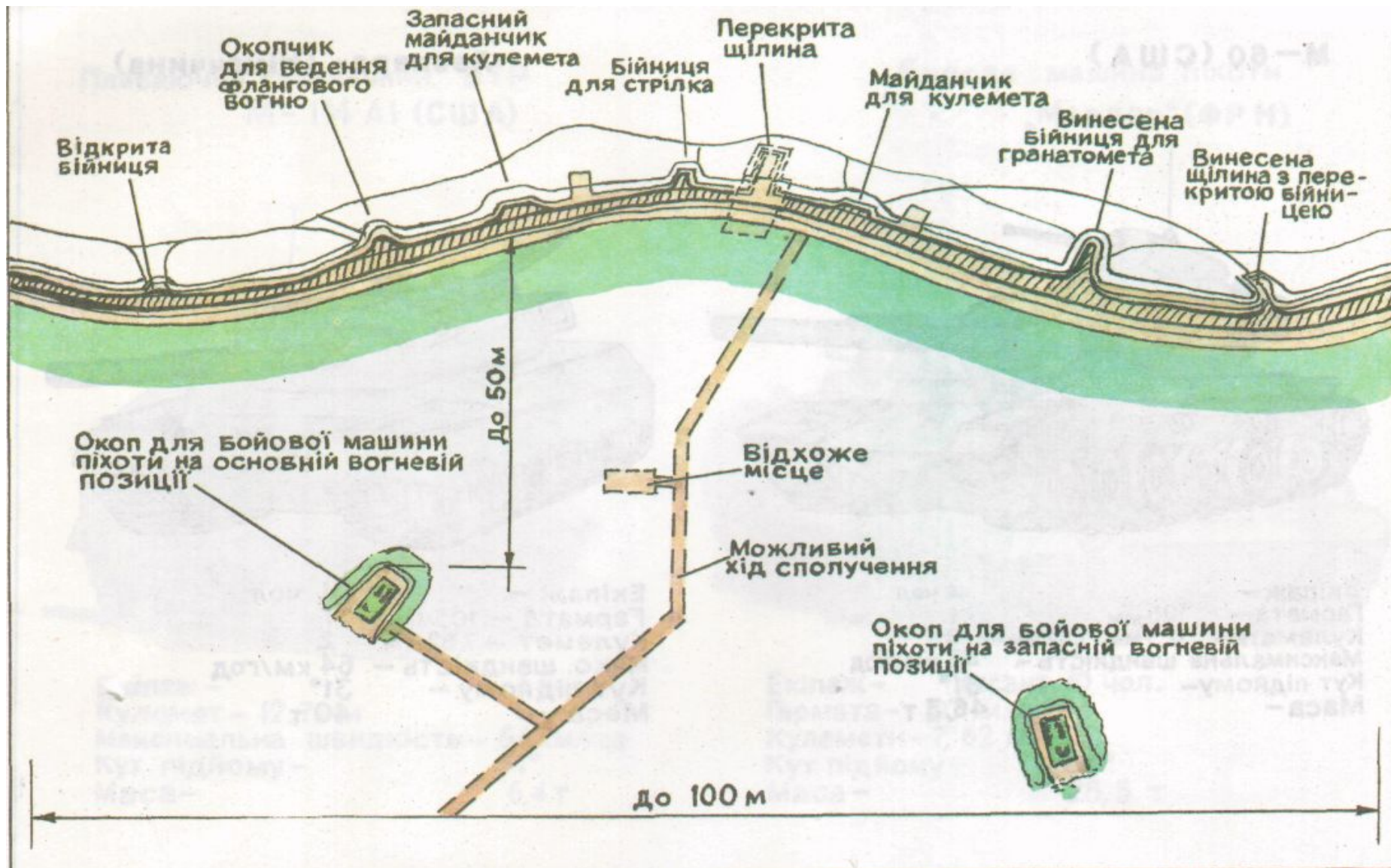
У ході підготовки до ведення оборонного бою командир відділення перевіряє:

правильність зайняття позицій (місць для стрільби), їх обладнання і маскування, знання особовим складом свого завдання, сигналів сповіщення, управління і порядку дій за ними;

підготовку даних для ведення стрільби, наявність боєприпасів, заправлення бойової машини ПММ, екіпіровку підлеглих та готовність їх до дій, контролює несення служби спостерігачем і черговим вогневим засобом.

2. Організація безпосередньої охорони і системи вогню в обороні

Під час організації безпосередньої охорони командир відділення доводить особовому складу:

- пропуск;
- вказує порядок ведення спостереження за місцевістю, повітрям і сигналами командира відділення (взводу);
- ставить завдання черговому вогневому засобу, спостерігачу;
- визначає порядок дій відділення у разі раптового нападу противника.

Система вогню будується з урахуванням вогневих можливостей і узгоджених дій усіх видів зброї відділення, і у поєднанні з інженерними загородженнями та природними перешкодами.

Вона повинна забезпечувати ураження противника, передусім його танків та інших броньованих машин, на підступах до оборони, перед переднім краєм, на флангах й у глибині, можливість ведення ефективного фронтального, флангового і перехресного вогню, а також кругову оборону.

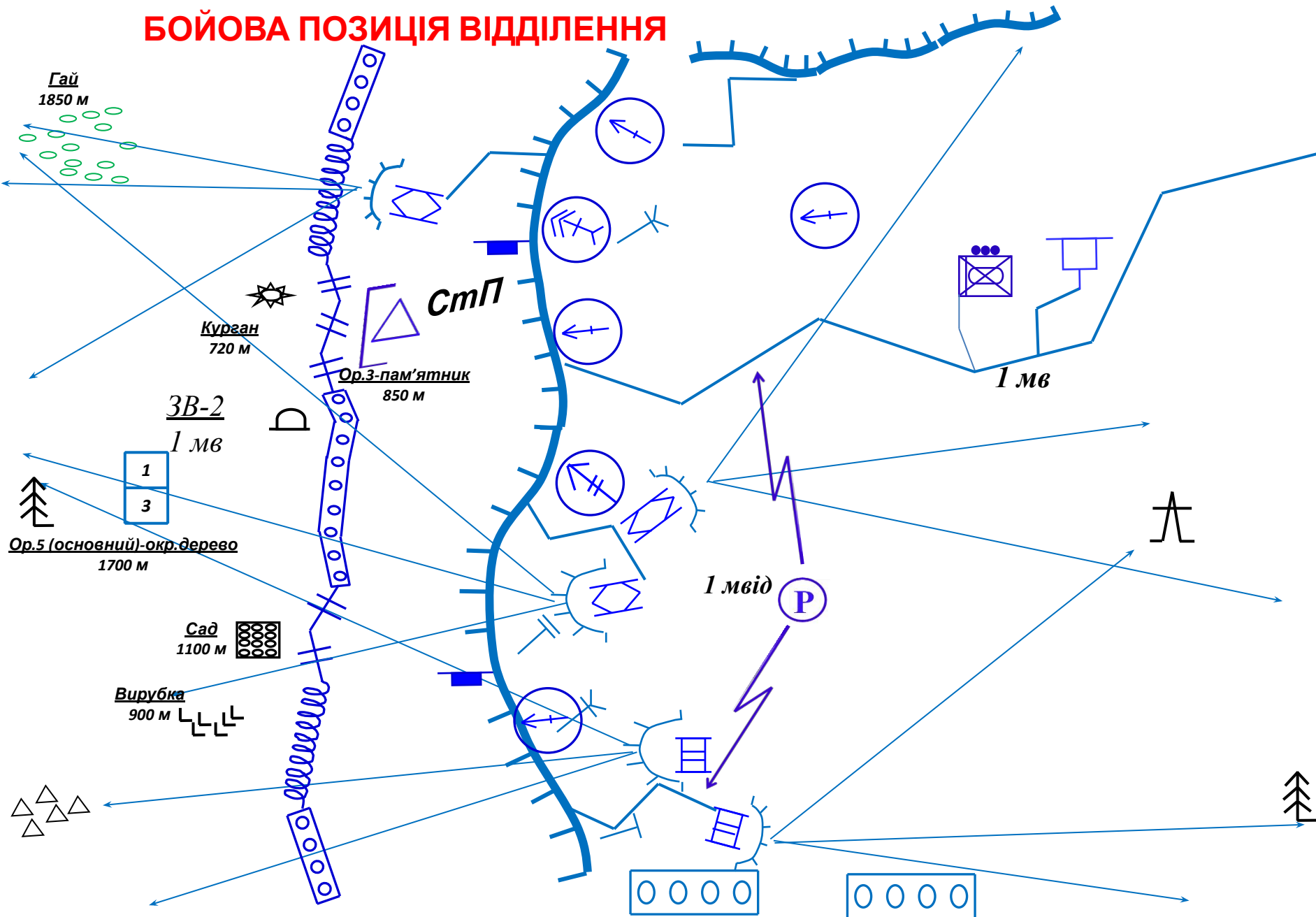
Усі вогневі засоби, що включені в систему вогню, повинні бути готові до ведення вогню і здійснення маневру вночі та в інших умовах обмеженої видимості.

Основу системи вогню складає вогонь БМП, танків, протитанкових гранатометів і кулеметів.

Під час організації системи вогню механізованому відділенню вказуються смуга вогню, додатковий сектор обстрілу. Смуги вогню (сектори обстрілу) сусідніх підрозділів (вогневих засобів) на стиках повинні взаємно перекриватися.

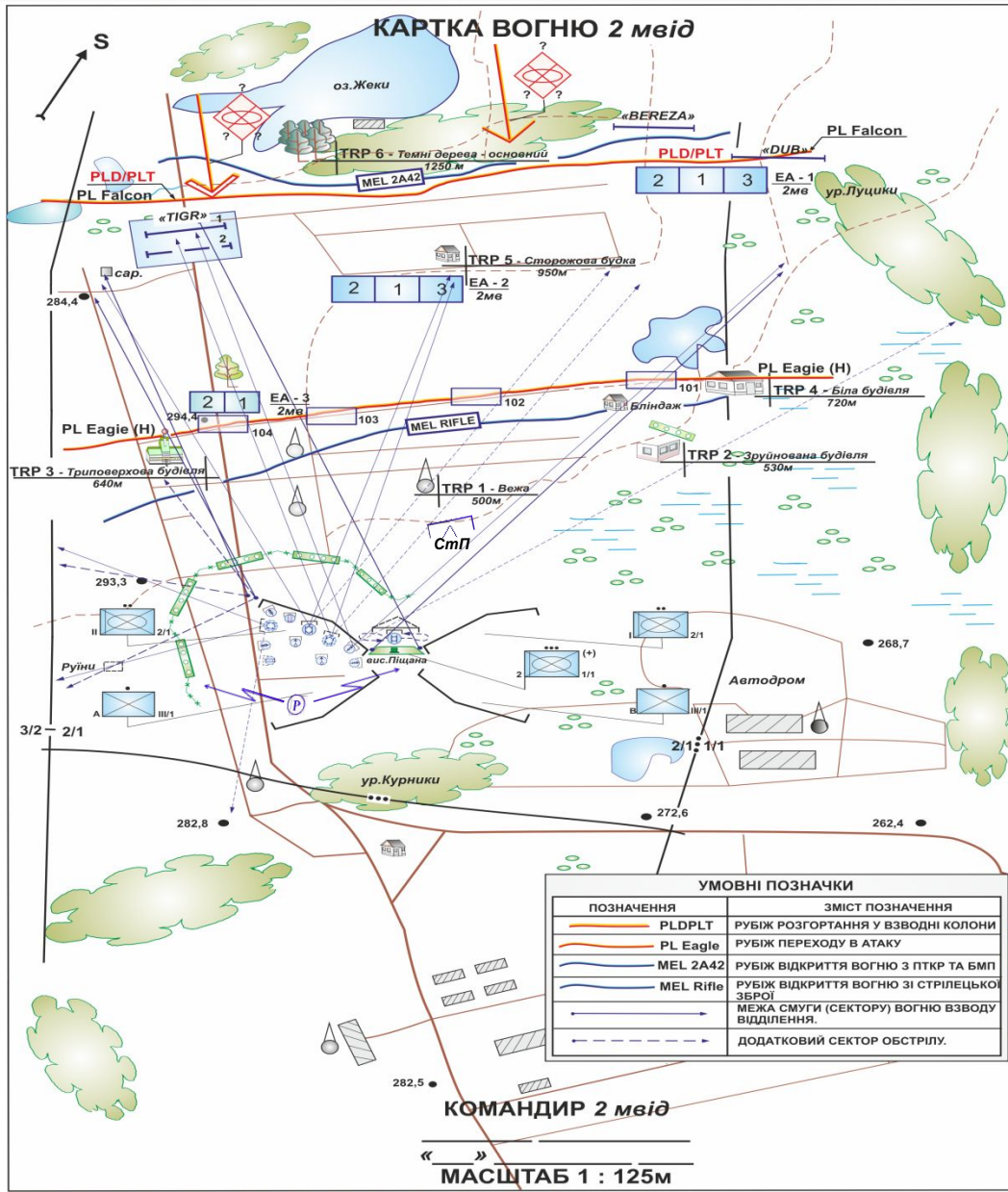
БОЙОВА ПОЗИЦІЯ ВІДДІЛЕННЯ

На картці вогню відділення, як правило, вказуються:

- напрямок** на одну із сторін горизонту;
- орієнтири**, їх номери, назви і відстані до них;
- положення противника**, розташування його вогневих засобів;
- основна (запасна) бойова позиція** відділення, смуга вогню та додатковий **сектор** обстрілу з кожної;
- основні і запасні вогневі позиції** БМП (БТР), гранатометника, кулеметника, місць для стрільби стрільців;
- основні та додаткові** сектори обстрілу з кожної позиції; рубежі відкриття вогню з БМП, протитанкових й інших вогневих засобів;
- позиції сусідів** і межі їх смуг вогню на флангах відділення;
- ділянки** зосередженого вогню відділення і взводу та місця в них відділення;
- загородження**, що розташовані

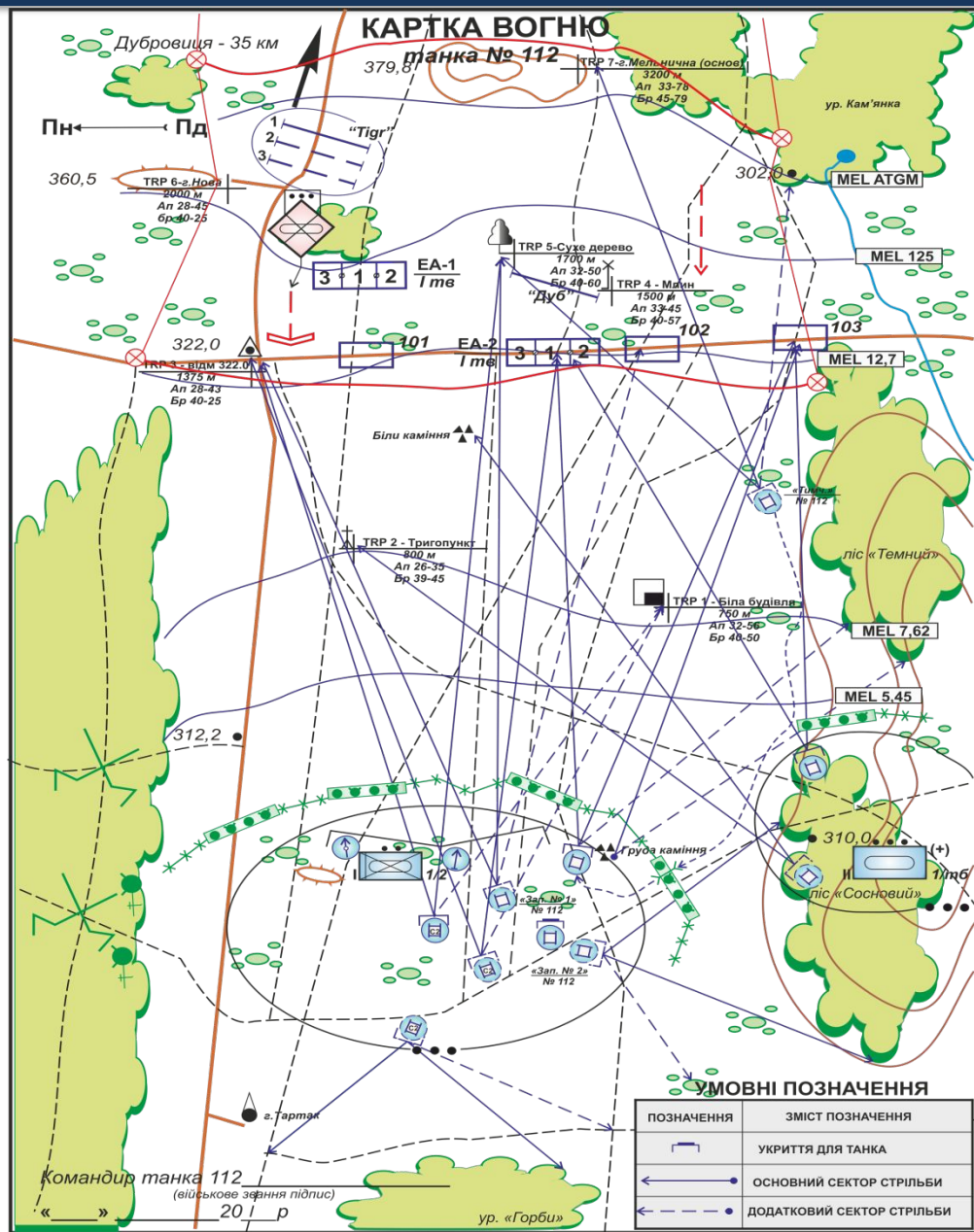

УМОВНІ ПОЗНАЧКИ	
ПОЗНАЧЕННЯ	ЗМІСТ ПОЗНАЧЕННЯ
PLD/PLT	РУБІЖ РОЗГОРТАННЯ У ВЗВОДНІ КОЛОНИ
PL Eagle	РУБІЖ ПЕРЕХОДУ В АТАКУ
MEL 2A42	РУБІЖ ВІДКРИТТЯ ВОГНЮ З ПТК ТА БМП
MEL Rifle	РУБІЖ ВІДКРИТТЯ ВОГНЮ ЗІ СТРЕЛЬЦЬКОЇ ЗБРОЇ
→	МЕЖА СМУГИ (СЕКТОРУ) ВОГНЮ ВЗВОДУ ВІДДІЛЕННЯ.
→	ДОДАТКОВИЙ СЕКТОР ОБСТРІЛУ.

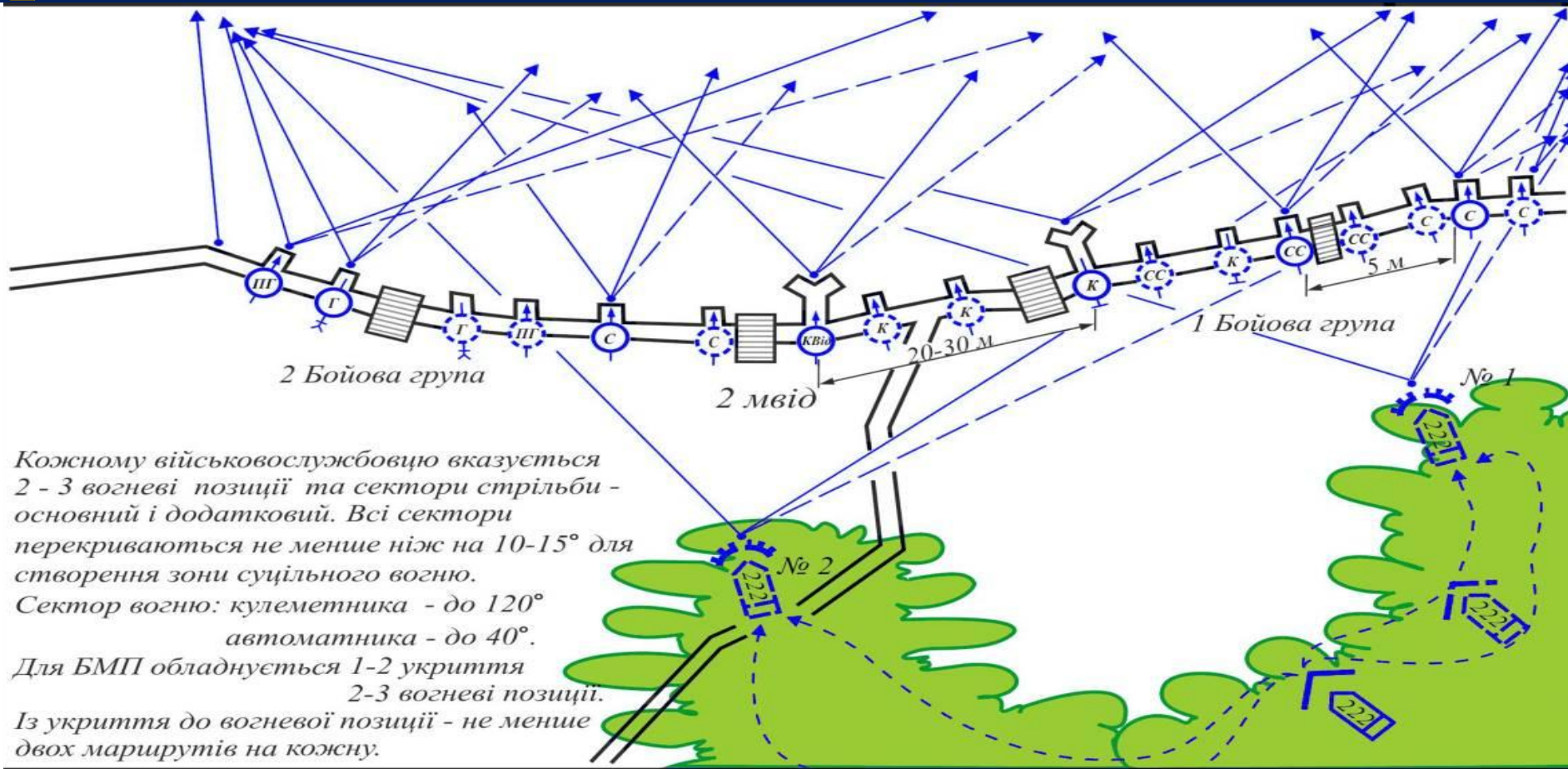
ПОРЯДОК РОБОТИ КОМАНДИРА МВІД З ПІДГОТОВКИ ОБОРОННОГО БОЮ

- На картці вогню танка, як правило, вказуються:
- напрямок на одну із сторін горизонту;
 - орієнтири, їх номери, назви і відстані до них;
 - положення противника, розташування його вогневих засобів;
 - основна (запасна) бойова позиція, основний та додатковий сектор обстрілу з кожної;
 - основні та додаткові сектори обстрілу з кожної позиції;
 - рубежі відкриття вогню з БМП, протитанкових й інших вогневих засобів;
 - позиції сусідів і межі їх смуг вогню на флангах;
 - ділянки зосередженого вогню взводу і роти та місця в них танків;
 - загородження, що розташовані поблизу позиції і прикриваються його вогнем.

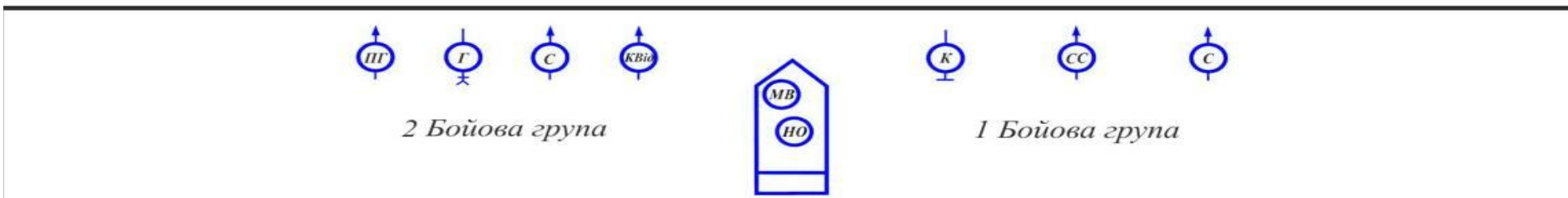

2. Організація безпосередньої охорони і системи вогню в обороні

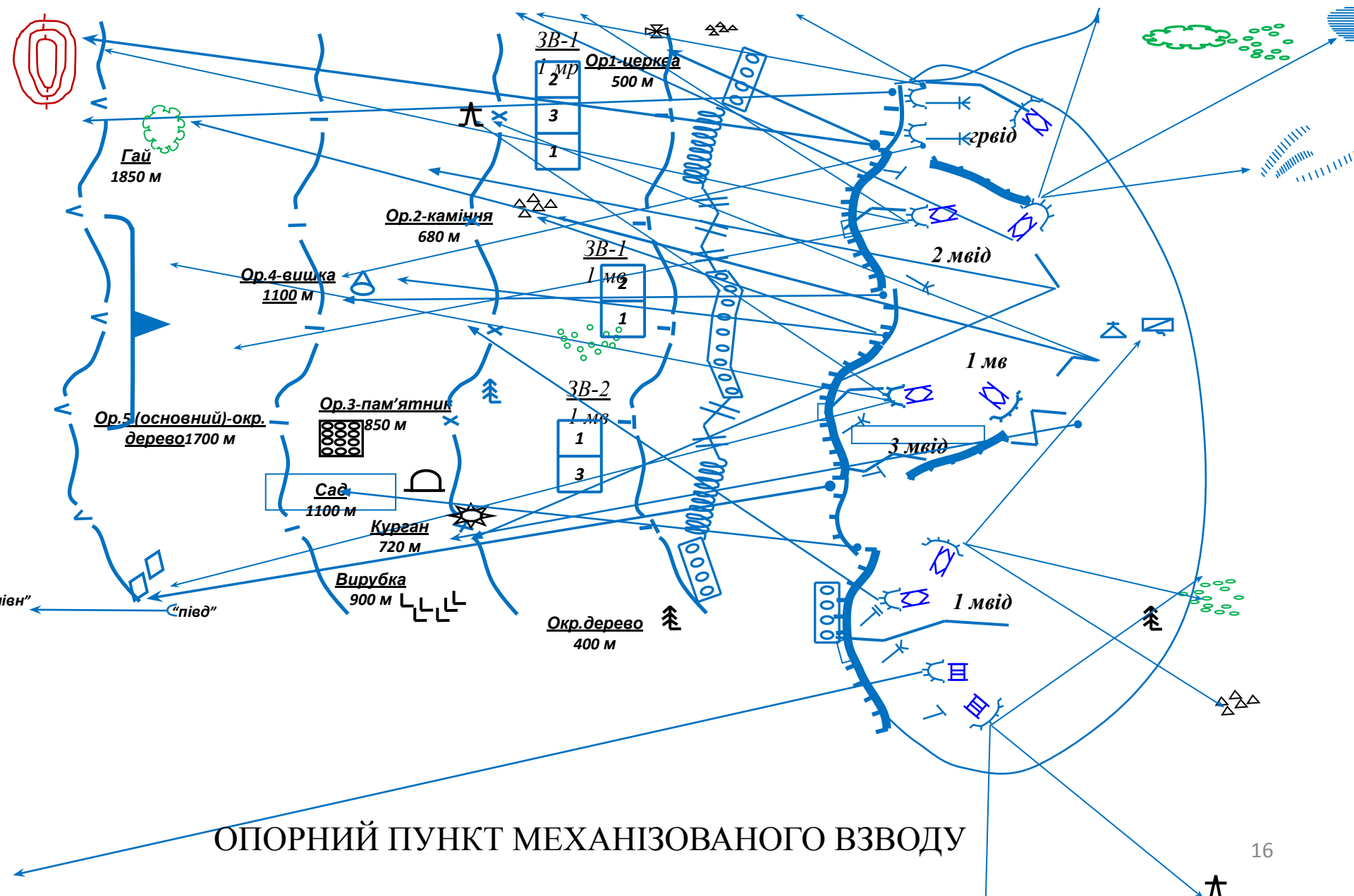

Механізоване відділення на БМП з розподілом на бойові групи (варіант)

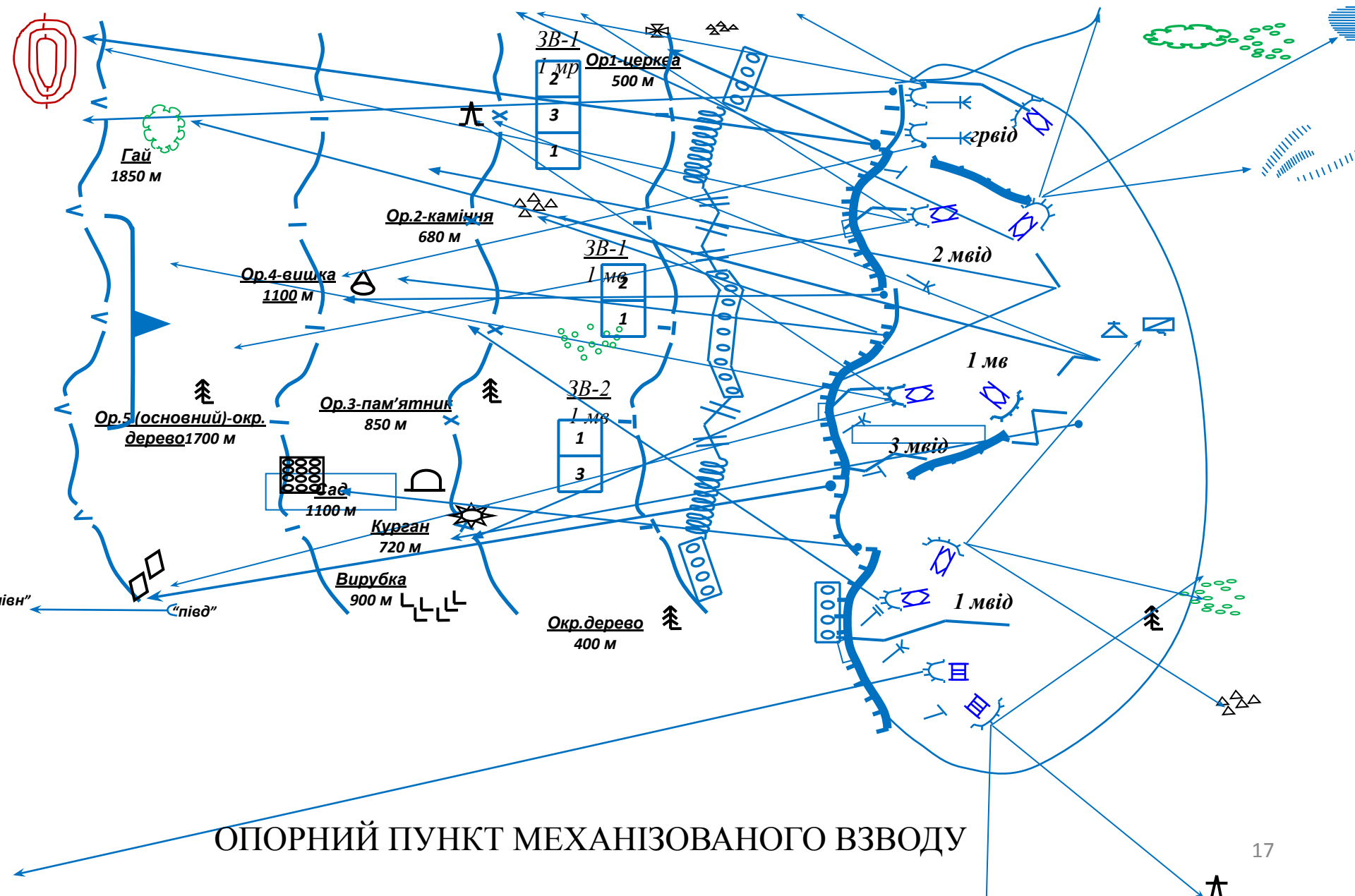
2. Організація безпосередньої охорони і системи вогню в обороні

ОПОРНИЙ ПУНКТ МЕХАНІЗОВАНОГО ВЗВОДУ

2. Організація безпосередньої охорони і системи вогню в обороні

ОПОРНИЙ ПУНКТ МЕХАНІЗОВАНОГО ВЗВОДУ

Командир відділення управляє підлеглими командами, які подаються голосом, сигнальними засобами і особистим прикладом. Під час дій відділення в пішому порядку він завжди знаходиться в цепу відділення.

Доповідь старшому командиру та оповіщення сусідів і підлеглих про обстановку є найважливішим обов'язком командира в бою.

У доповіді старшому командиру вказується, до якого часу, де і яке завдання виконує підрозділ, положення сусідів, склад і характер дій противника, своє рішення.

Командир підрозділу негайно доповідає старшому командир: про раптовий напад противника або його появу там, де його не чекали, про виявлені загородження і зони зараження; про захоплення полонених, документів та озброєння противника; про застосування противником нових засобів і способів дій; про різку зміну дій противника (раптовий відхід, перехід до оборони, проведення контратаки); про різку зміну положення і втрату взаємодії з сусідами; про кожне рішення, яке прийняте за особистою ініціативою в зв'язку із зміною обстановки.

Під час роботи на радіостанціях суворо дотримуються правила ведення переговорів. У взводі всі команди в бою передаються по радіо відкритим текстом. Під час передачі команд командири відділень (танків) викликаються позивними, а пункти місцевості указуються від орієнтирів і умовними найменуваннями. Під час створення противником радіоперешкод радіостанції за командою командира роти (взводу) перестроюються на запасні частоти.

Оповіщення особового складу про повітряного противника, про безпосередню загрозу і початок застосування противником ядерної, хімічної та біологічної зброї, а також про радіоактивне, хімічне, біологічне зараження здійснюється єдиними і постійно діючими сигналами.

Сигнали оповіщення повинен знати весь особовий склад підрозділу. Командир взводу (відділення, танка) завчасно визначає порядок дій підлеглих за сигналами оповіщення та при їх одержанні подає відповідні команди.

Для управління вогнем і підрозділами старшим командиром встановлюються сигнали управління по радіо і сигнальними засобами зв'язку, у разі потреби командир (відділення, танка) може встановити свої додаткові сигнали.

Сигнальні засоби використовуються для передачі заздалегідь установлених зорових, світлових і звукових сигналів, і повинні бути простими, легкими для запам'ятовування, відмінними між собою.

До зорових сигнальних засобів належать прапорці, прожектори БМП (БТР, танків), димові шашки, ручні димові гранати, димові снаряди (міни). Крім цього вони можуть подаватися за допомогою автомата, головного убора і рукою.

До світових сигнальних засобів належать сигнальні патрони, снаряди і трасуючі кулі і снаряди, сигнальні ліхтарики.

До звукових сигнальних засобів належить електро- і пневмосигнали, сирени, сигнальні свистки, удари в гільзу тощо. У розвідці для передавання звукових сигналів використовується імітація звуків тварин і птахів.

Сигнали управління повинні бути доведені до всього особового складу.

Управління вогнем включає:

- розвідку наземних і повітряних цілей, оцінку їх важливості та визначення черговості ураження;
- вибір видів зброї та боєприпасів, котрими найбільш ймовірно подавлення цілі в короткі строки;
- цілевказівки, подання команд на відкриття вогню або постановку вогневих завдань;
- спостереження за результатами вогню і його коректування;
- маневр вогнем;
- контроль за витраченням боєприпасів.

2. Організація безпосередньої охорони і системи вогню в обороні

Управління вогнем є найважливішим обов'язком командира взводу (відділення, танка) в бою. Для управління підрозділами і вогнем у всіх видах бою старшим командиром призначаються єдині орієнтири і сигнали та кодуються місцеві предмети. Замінювати їх забороняється. У якості орієнтирів командир вибирає у смузі (районі) бойових дій добре видимі вдень та вночі і найбільш стійкі до зруйнування місцеві предмети, відносно яких легко передавати цілевказання. При використанні нічних прицілів орієнтири вибираються, по можливості з більшою відбивною здатністю в межах дальності дії прицілів.

Всі орієнтири старшого командира є обов'язковими для підлеглих, за ними зберігаються номери і назви, визначені старшим командиром. Кількість орієнтирів повинна бути невеликою (2-3 на взвод). При необхідності командир взводу може призначати додатково свої орієнтири з розрахунку не більше п'яти (на напрямку і в межах дій відділень: в межах смуги вогню і додаткового сектора обстрілу). Під час доповіді старшому командиру і організації взаємодії використовуються тільки орієнтири, призначені старшим командиром.

В обороні орієнтири вибираються перед переднім краєм оборони свого підрозділу.

Крім орієнтирів для управління вогнем можуть використовуватися добре видимі місцеві предмети. З цією метою окремим ділянкам місцевості (формам рельєфу) і місцевим предметам для швидкого орієнтування і прихованості управління можуть присвоюватися умовні (кодовані) найменування, наприклад:

ліс Темний, висота Плоска тощо.

Послідовність команди на відкриття вогню із стрілецької зброї

1. Кому відкрити вогонь.

Наприклад: "Гранатометнику", "Кулеметнику".

2. Цілевказівки.

Наприклад: "Орієнтир 3, вліво 40, ближче 100, кулемет в окопі."

3. Установку прицілу.

Наприклад: "П'ять", "Сім", "Постійний" .

4. Установка цілика або величина виносу. Точка прицілювання у фігурах цілі.

Наприклад: "Вліво дві фігури", "Цілик вліво два".

5. Точка прицілювання.

Наприклад: "Під ціль", "В центр цілі", "В голову".

6. Довжина черг.

Наприклад: "Короткими", "Довгими".

7. Момент відкриття вогню - словом "Вогонь".

Послідовність подачі команд для ведення вогню з бойової машини піхоти

Для ведення вогню з бойової машини команда подається в такій послідовності:

1. Якою гранатою (снарядом) вести вогонь.

Наприклад: "Осколочною", "Кумулятивною".

2. Цілевказівки.

Наприклад: "Орієнтир 3, вліво 40, ближче 100, танк в окопі."

3. Дальність стрільби в метрах.

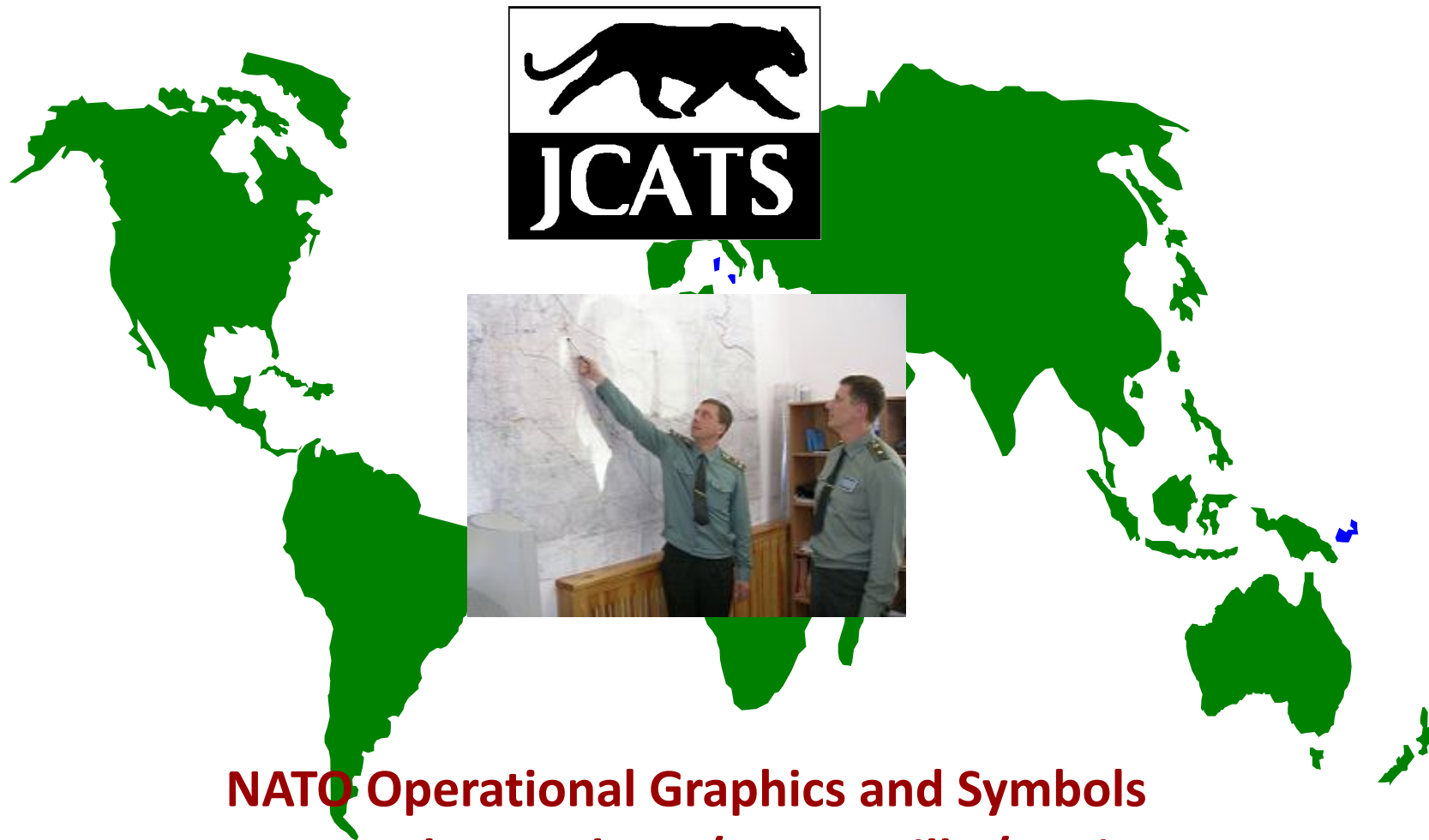
Наприклад: "1200", "800".

4. Спосіб стрільби.

Наприклад: "З місця", "З короткої".

5. Момент відкриття вогню командою - словом "Вогонь".

Висновок: Управління – це мистецтво застосування сил і засобів збройної боротьби на полі бою. Уміле управління підрозділами сприяє розгрому противника з найменшими втратами і досягненню перемоги в короткі строки.

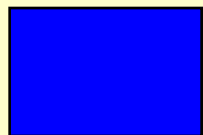
NATO Operational Graphics and Symbols

Instructors: John Kershaw / Terry Mills / Craig Hone

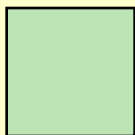

COMPARISON OF COLORS

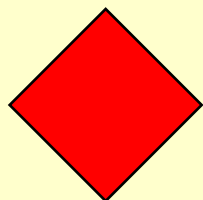
NATO

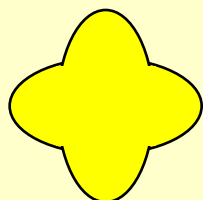
Friendly Unit

Neutral Unit

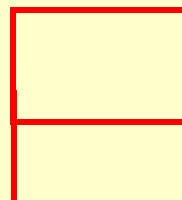

Hostile Unit

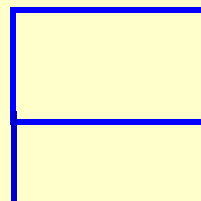

Unknown Unit

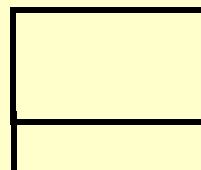
Ukraine

Friendly HQ

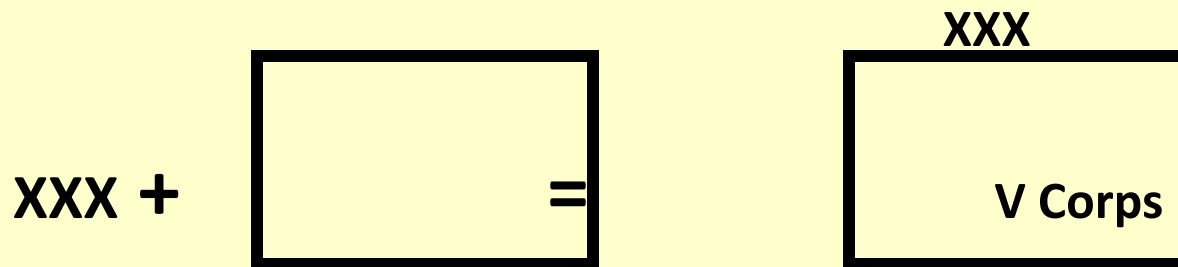
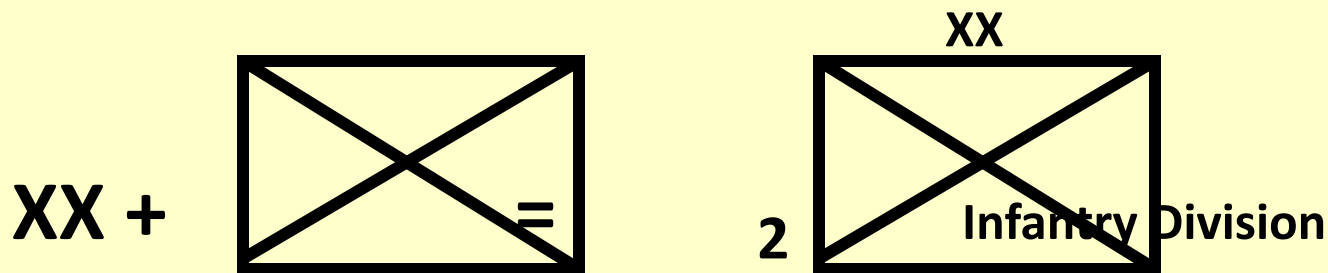
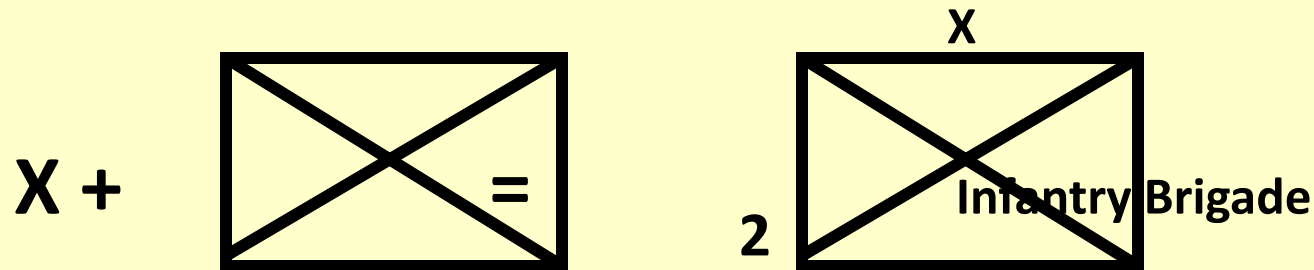
Hostile HQ

Friendly Service
Support Unit HQ

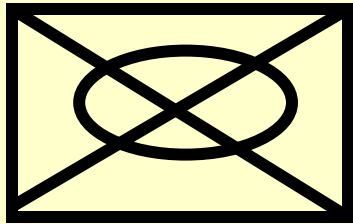

Unit Size Marking System

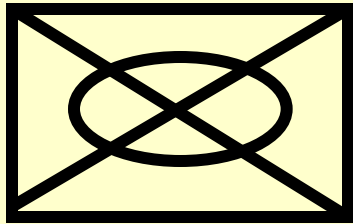

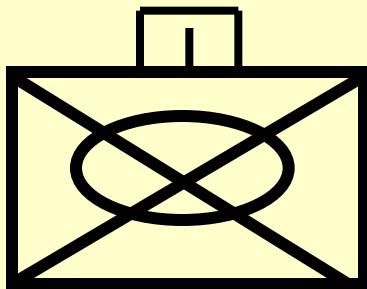
Some Special Indicators

Actual location or position

Proposed or Future Location

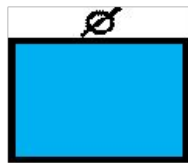
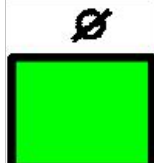
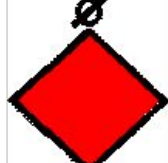
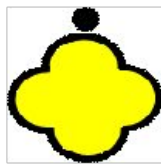
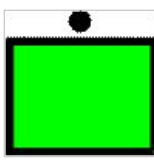
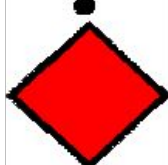

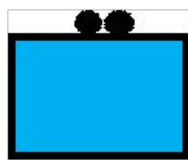
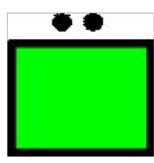
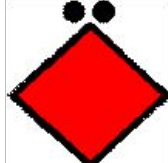
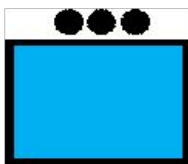
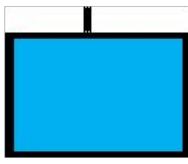
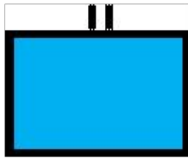

Task Force (Combat team (denoted by

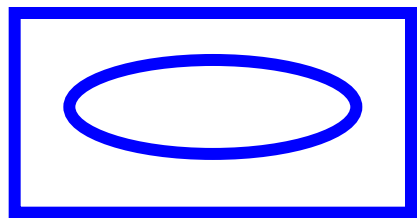
УМОВНІ ЗНАКИ

30

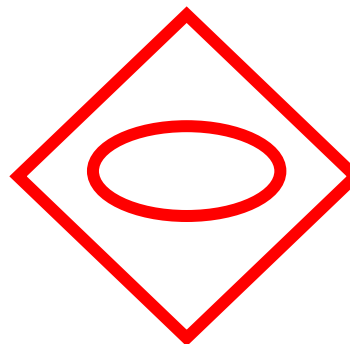
Опис (назва)	Належність невідома	Свої війська, союзник	Нейтральні сили	Сили противника
Команда, обслуга, екіпаж				
Відділення				
Секція				
Взвод, група				
Рота				
Батальйон/батальйонна група, загін/окремий центр				

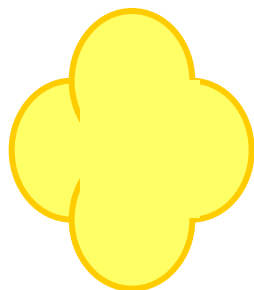
УМОВНІ ЗНАКИ

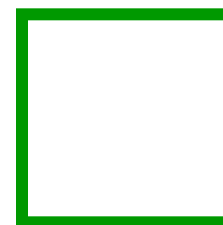
Синій → Дружні

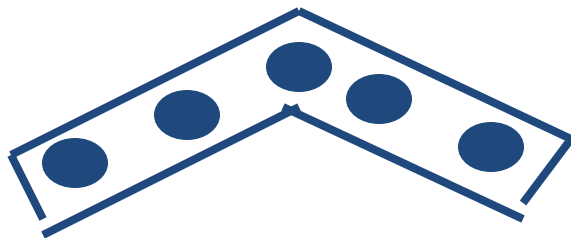
Червоний → Ворожі

Жовтий → Невідомі

Зелений → Нейтральні

Чорний або білий → Всі такічні графіки

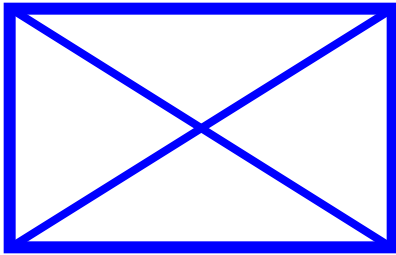
фіолетовий

коричневий

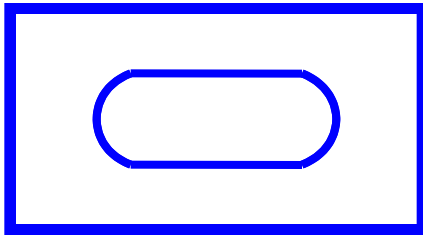
→ Погода

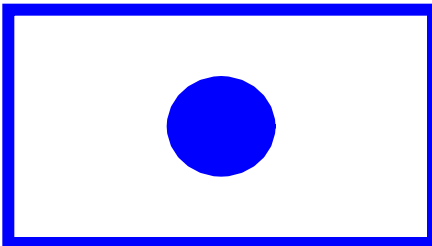
Пояснення символу

Піхота – перехрещені ремені

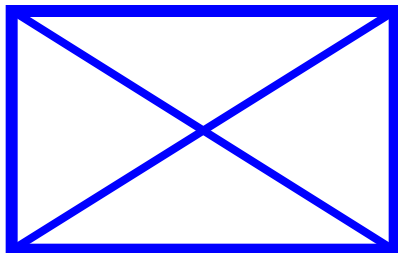
Танкові- танковий корпус
або гусениця

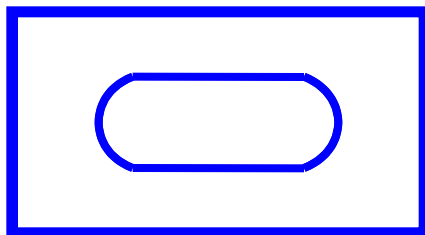
Артилерія- гарматне ядро

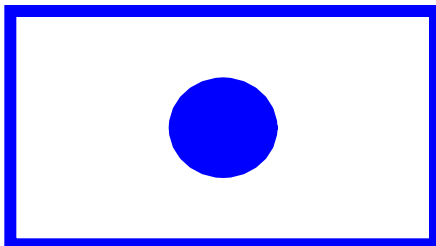
Пояснення символу

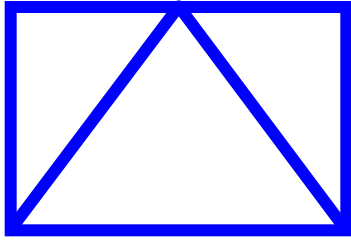
Піхота – перехрещені ремені

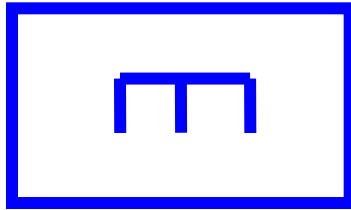
Танкові- танковий корпус
або гусениця

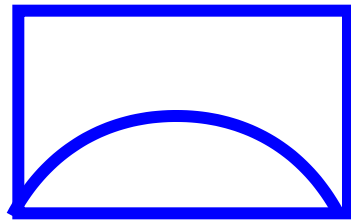
Артилерія- гарматне ядро

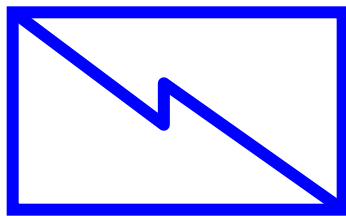
Протитанкові – зуб дракона

Інженерні - міст

Протиповітряні
Захист у вигляді парасолі

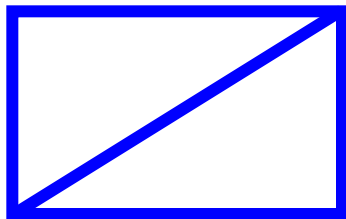

Зв'язок та комунікації
Розряд блискавки

УМОВНІ ЗНАКИ

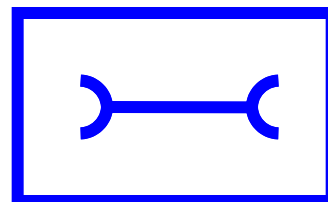
35

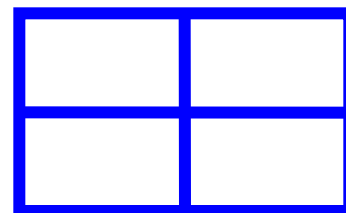
Розвідка
Кавалерійський ремінь

Бойове забезпечення
Літери пишуться в центрі

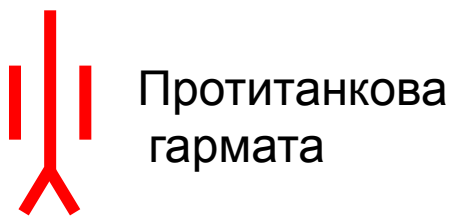
Ремонтні
Гаєчний ключ

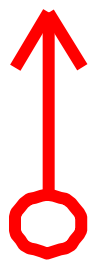
Медичні
Женевський хрест

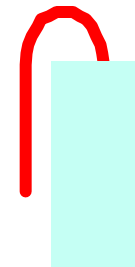
Зброя

Протитанкова гармата

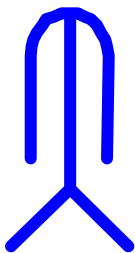
Міномет

Вогнемет

Протитанковий гранатомет

ПТКР

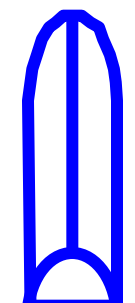
Лазерний навідник

Кулемет

Гармата або гаубиця

Ракета класу "земля-повітря"

УМОВНІ ЗНАКИ

Піхотний підрозділ		Розвідувальний підрозділ	
Мотопіхотний/механізований підрозділ на автомобілях		Розвідувальний підрозділ на бойових броньованих машинах	
Мотопіхотний/механізований підрозділ на бронетранспортерах		Розвідувальний підрозділ на бойових машинах піхоти	
Мотопіхотний/механізований підрозділ на бойових машинах піхоти		Легкий розвідувальний підрозділ	
Бронетанковий/танковий підрозділ		Моторизований розвідувальний підрозділ	
Бронетанковий/танковий підрозділ на легких танках		Розвідувальний підрозділ на броньованій розвідувальній машині	
Бронетанковий/танковий підрозділ на середніх танках			
Бронетанковий/танковий підрозділ на важких танках			

ЗОБРАЖЕННЯ ЛІНІЙ ОБРОРОНИ

ПЕРЕДНІЙ КРАЙ РАЙОНУ БОЙОВИХ ДІЙ (FEBA)

The foremost limits of a series of areas in which ground combat units are deployed, excluding the areas in which the covering or screening forces are operating. It is designated to co-ordinate fire support, the positioning of forces, or the maneuver of units.

ЗОБРАЖЕННЯ ЛІНІЙ ОБРОРОНИ

ФАКТИЧНА ЛІНІЯ ФЕВА

ЗАПРОПОНОВАНА ЛІНІЯ ФЕВА

ЛІНІЙНІ ПЕРЕШКОДИ

ПРОТИТАНКОВИЙ РІВ

В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ

ЗАВЕРШЕНИЙ

ДРОТЯНІ ПЕРЕШКОДИ

Невизначені

X X X X X X

Подвійна загорожа

Єдина загорожа

Подвійна загорожа в комплексі

ЛІНІЙНІ ПЕРЕШКОДИ

Низька дротяна
загорожа

XXXXXXXXXX

Висока дротяна
загорожа

XXXXXXXXXX

Єдина концертна

00000000

Подвійна стандартна
концертна

~~00000000~~

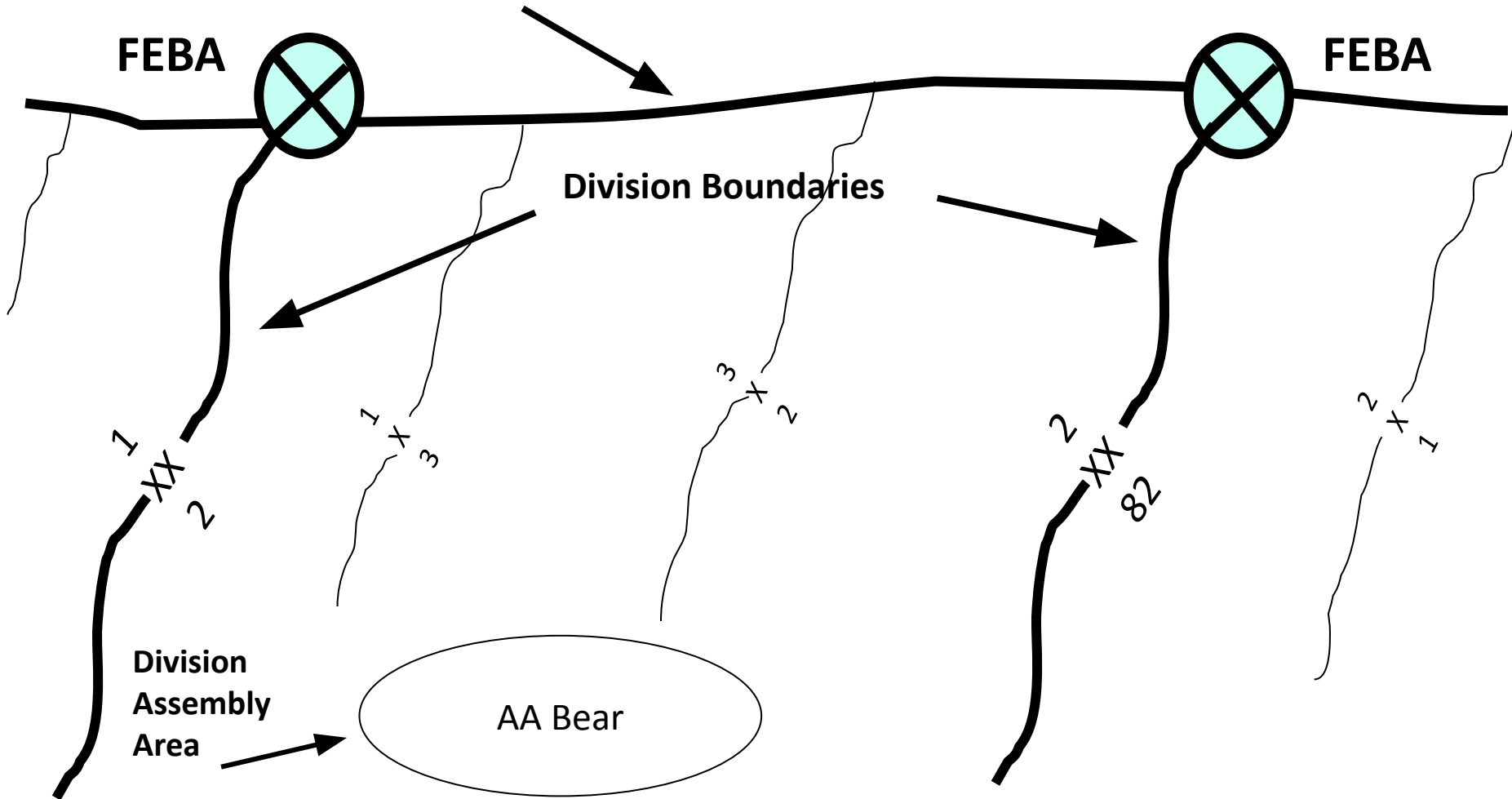
Потрійна стандартна концертна

00000000

DEFENSE LINE GRAPHICS

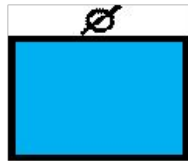
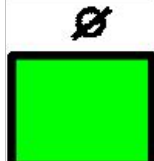
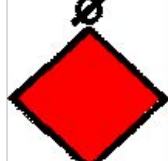
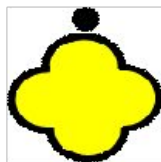
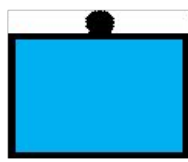
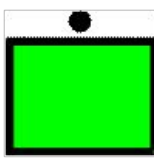
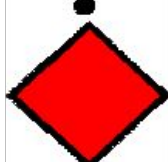

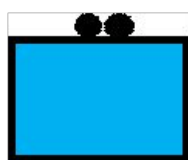
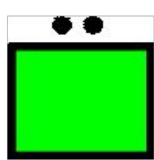
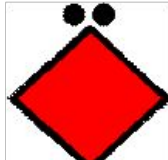
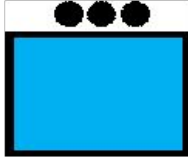
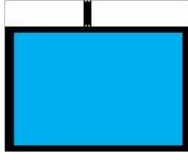
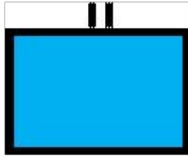
TRACE OF THE FEBA (Forward Edge of Battlefield)

УМОВНІ ЗНАКИ

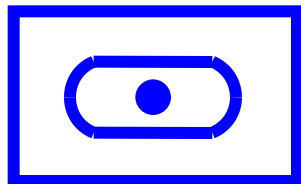
43

Опис (назва)	Належність невідома	Свої війська, союзник	Нейтральні сили	Сили противника
Команда, обслуга, екіпаж				
Відділення				
Секція				
Взвод, група				
Рота				
Батальйон/батальйонна група, загін/окремий центр				

УМОВНІ ЗНАКИ

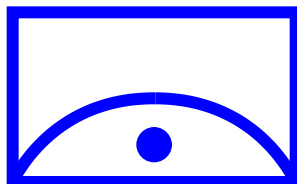
44

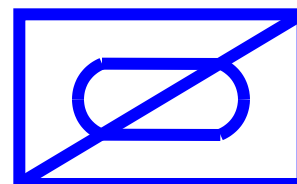
Самохідна артилерія

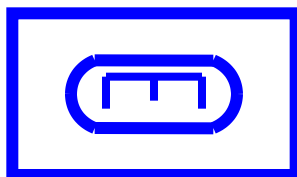
Ракетна артилерія

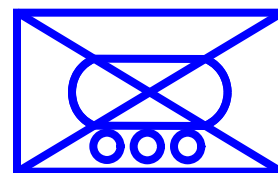
Артилерія ППО

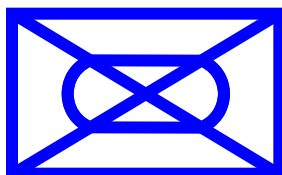
Розвідка на броньованій техніці

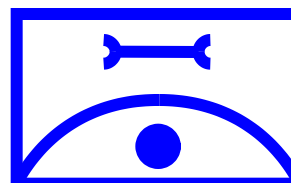
Інженерні підрозділи на броньованій базі

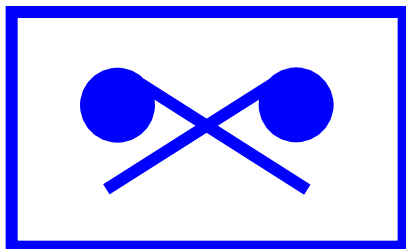
Механізована піхота на БМП

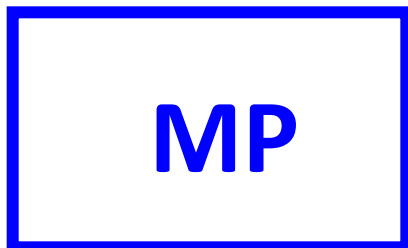
Механізована піхота

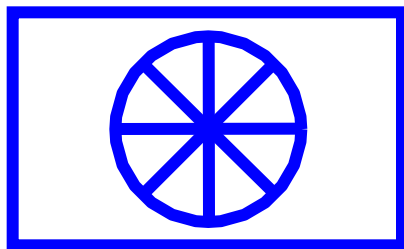
Ремонтні підрозділи ППО

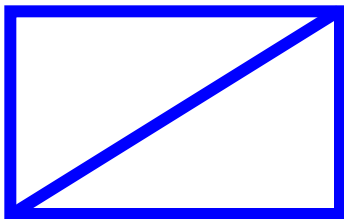
РХБЗ – схрещені реторти

Військова поліція

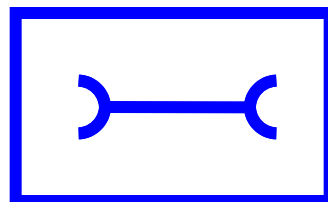
**Транспортні
Колесо вагона**

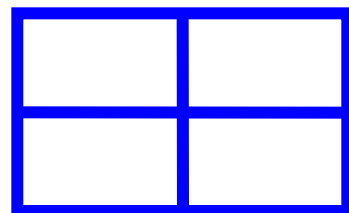
Розвідка
Кавалерійський ремінь

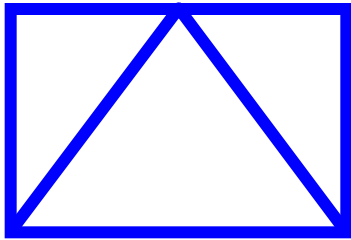
Бойове забезпечення
Літери пишуться в центрі

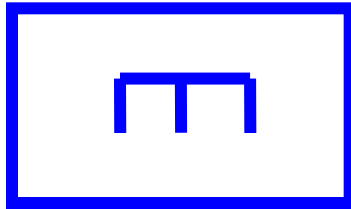
Ремонтні
Гаєчний ключ

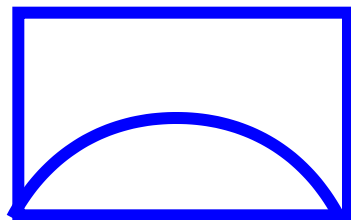
Медичні
Женевський хрест

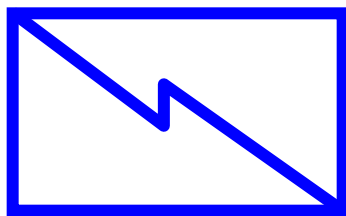
Протитанкові – зуб дракона

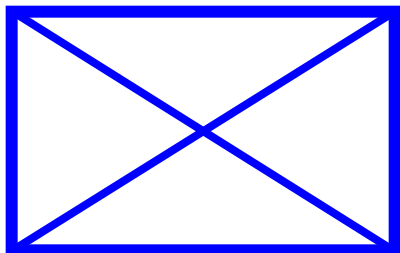
Інженерні - міст

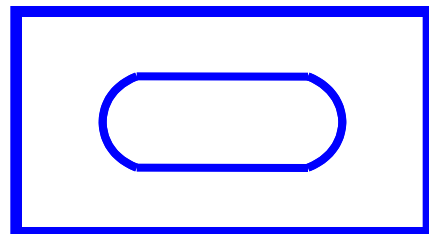
**Протиповітряні
Захист у вигляді парасолі**

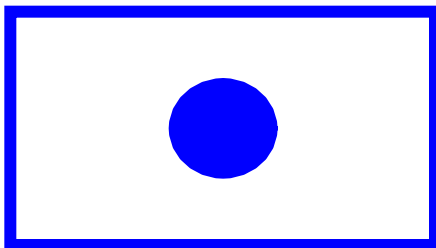
**Зв'язок та комунікації
Розряд блискавки**

Піхота – перехрещені ремені

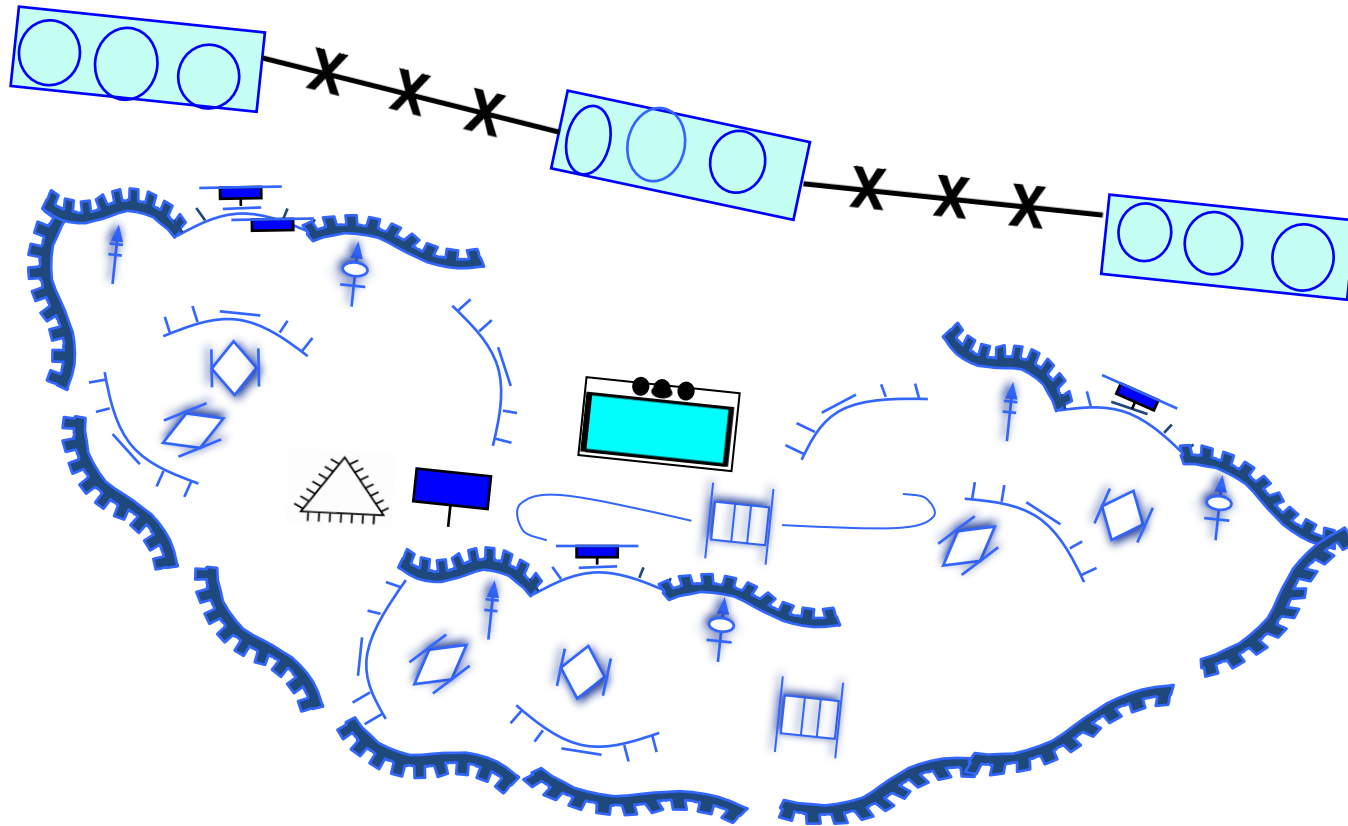
**Танкові- танковий корпус
або гусениця**

Артилерія- гарматне ядро

ВЗВОДНИЙ ОПОРНИЙ ПУНКТ

БОЙОВА ПОЗИЦІЯ ВІДДІЛЕННЯ

